

استاد اعظم روسای فقه مذاهب چهارگانه اهل سنت امام صادق(ع) است

یک عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) العالمية با بیان اینکه یک عظمت علمی و حرکت و جنبشی را امام صادق(ع) ایجاد کرد بگونه ای که تقریباً ردپای فقه اهل بیت(ع) را در فقه اهل سنت و در مذاهب اربعه می توان مشاهده کرد گفت: استاد اعظم روسای فقه مذاهب چهارگانه اهل سنت امام صادق(ع) است.

یک عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) العالمية با بیان اینکه یک عظمت علمی و حرکت و جنبشی را امام صادق(ع) ایجاد کرد بگونه ای که تقریباً ردپای فقه اهل بیت(ع) را در فقه اهل سنت و در مذاهب اربعه می توان مشاهده کرد گفت: استاد اعظم روسای فقه مذاهب چهارگانه اهل سنت امام صادق(ع) است.

حجت الاسلام والمسلمین مهدی رستم نژاد، عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) العالمية در مورد اهمیت سیاسی و فقهی دوران امامت امام جعفر صادق(ع) به خبرنگار مهر گفت: دوره امام صادق(ع) از بدو تولد تا شهادتش یک دوره پر التهاب از نظر سیاسی بوده است. امام در زمان خلافت عبدالملک مروان به دنیا می آیند که کافی است در ارتباط این مرد بگوییم که حسن بصری درباره وی می گوید من چه بگویم درباره او که انتصاب حجاج یکی از سیئات او است. حجاجی که مسلط بر عراقین شده و هزاران نفر از شیعیان را کشته او یکی از فرمانداران عبدالملک مروان بود.

وی افزود: جنایات زیادی حجاج کرده برای مثال خانه خدا را آتش زده است. عمر بن عبدالعزیز درباره حجاج می گوید اگر هر امتی خبیث خود را فردای قیامت بیاورد و ما هم فقط حجاج را بیاوریم بر آنها غلبه خواهیم کرد. در این زمان دوره حیات امام صادق(ع) شروع می شود بعد از آن ولید بن عبدالملک است که نه در دوره امامت بلکه در دوره طفولیت و نوجوانی امام صادق(ع) است بعد از آن سلیمان بن عبدالملک است که در خبثت او همین بس که قاتل فرزندش است. فرزندش عبدالعزیز را بواسطه اینکه ولایت اهل بیت(ع) را پذیرفت کشت و سر از بدنش جدا کرد و نزد مادر او یعنی زن خودش فرستاد.

رستم نژاد اظهار داشت: بعد از این دوره عمر بن عبدالعزیز است. این دست به دست شدن حکومت ها در زمان یک فرد و به دنبال آن هشام بن عبدالملک و ولید بن یزید عبدالملک که به فرعون زمان خود معروف است و پس از آن مروان حمار و بعد از آن دوره امویان به پایان می رسد. در یک دوره دست به دست شدن حکومت ها با خسارات و کشتارهای بسیار زیادی که هم داخلی بوده و هم مسائل جانبی بوده است رخ می دهد که پس از آن انقلاب عباسیون اتفاق می افتد و عباسیون بنی امیه را ساقط می کنند. بدنبال آن ابو سعد حلال و سفاح خونریز می آیند و آخرین خلیفه ای که امام صادق(ع) به دست او به شهادت می رسد منصور دوانیقی است.

وی در ادامه سخنانش بیان کرد: تعداد زیادی از خلفای اموی و عباسی در زمان امام صادق(ع) از بدو تولد تا شهادتش دست به دست شد و این نشان می دهد که دوره امام صادق(ع) چه دوره پر التهاب و پراضطرابی از نظر سیاسی بوده است.

عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) العالمية تصریح کرد: از نظر فقهی اتفاقی که در دوره امام صادق(ع) افتاده است این است که در آن دوره که قرن دوم هجری بوده بعد از یکصد سال ممنوعیت تکثیر احادیث، در دوره امام صادق(ع) مثل یک فنی که فشرده باشند یک دفعه جهیدند و دوره تدوین فرا رسید که در آن صدها بلکه هزارها روایات جعلی نوشته شد کتابهای وارداتی که زنادقه داشتند ملحدان، معتزلی ها داشتند همه اینها را انبوه سازی کردند نوشتند و از ایران و یونان و کشورهای دیگر ترجمه کردند حرفهای التقاطی و قاطی با الحاد و مسائل دیگر را آوردند. لذا یک التهاب فرهنگی و به تعبیر امروزی شبیخون فرهنگی در زمان امام صادق(ع) اتفاق افتاد و مرزها و حدها مشخص نبود. عموم مردم نمی توانستند حق و باطل را تشخیص بدهند و وضعیت فرهنگی بسیار آشفته شده بود و ملحدان و مغرضان و شکاکان، زنادقه و سایر ادیان و فرق در دل مسلمین یارگیری کردند و مسلمین را شقه شقه کردند.

وی افزود: در عصر امام صادق(ع) اگر بگوییم دهها مکتب فکری و شبه فکری و شبه فلسفی از درون و برون ایجاد شد چیزی به گرافه نگفته ایم. در این فرصت می بینیم که امام صادق(ع) فقه جعفری را که همان فقه علوی و فاطمی است بر اساس فرهنگ اهل بیت(ع) پایه گذاری می کنند و در یک دوره ای که دوره انقلابات و آشوب ها و عوض شدن حکومت از امویان به عباسیون بوده امام چندین سال در حیره نزدیک کوفه فرصت را غنیمت می شمارند و به تربیت شاگردانش همت می گمارند و فقه جعفری را بنا می گذارند. فقه جعفری جدا از فقه امیرالمومنین و بقیه ائمه(ع) نیست بلکه از آن جهت که ایشان بیشترین سهم را در ارائه این فقه

داشتند به این نام معروف شد.

این محقق و نویسنده در مورد اینکه تأثیرات فقهی امام صادق(ع) به عنوان بنیانگذار فقه جعفری در رشد فقه در جهان اسلام تا چه حد بوده هم بیان داشت: همین کافی است که بدانیم در حوزه علمیه امام صادق(ع) از مذاهب اربعه اهل سنت وجود دارند. البته تمامشان بلاواسطه حضور نداشتند و هم روسای بسیاری از مکاتب تفسیری و کلامی اهل سنت حضور دارند. در کتاب الامام الصادق که یکی از دانشمندان اهل سنت نوشته می نویسد تمام فقههای اهل اربعه یا بلاواسطه که منظورش مالک بن انس است امام مالکیه و ابوحنیفه، امام حنفیه از محضر امام صادق(ع) کسب علم کرده اند یا بلاواسطه. بخاطر اینکه امام شافعی که امام شافعی است و احمد بن حنبل که امام حنبله است از شاگردان شاگردان امام صادق(ع) هستند یعنی از آن دو امام اول (امام مالکی و امام حنفیه) تحصیل کرده اند. لذا این مسئله نشان می دهد که هر چهار فقیه معروف استاد اعظمشان همان امام صادق(ع) بوده است. ابوزهره از علمای اهل سنت می گوید ما وقتی چنین شخصیتی داریم باید همگی گرد او جمع شویم. ما هم تقریباً قائل به این هستیم که یک عظمت علمی و حرکت و جنبشی را امام صادق(ع) ایجاد کرد بگونه ای که تقریباً ردپای فقه اهل بیت(ع) را در فقه اهل سنت در مذاهب اربعه می توان مشاهده کرد.

وی افزود: بنابراین امام صادق(ع) غیر از اینکه صاحب فقه اهل بیت است فقه اهل سنت را هم به نحوی نجات داد و در واقع قبل از امام صادق(ع) اهل سنت هیچ فقهی را نداشتند. البته حواشی و اضافاتی را بر آن افزودند که ما به امام صادق(ع) منتسب نمی کنیم. به عبارت دیگر وقتی می خواهیم سرچشمه اربابان فقه و روسای فقه اهل سنت را پیدا کنید می بینید که اینها در حوزه علمیه امام صادق(ع) کسب علم کرده اند. و این نشان می دهد که مقام امام صادق در فقه جهان اسلام چقدر رفیع و عظیم است.

رستم نژاد یاد آور شد: امروزه بسیاری از علمای اهل سنت از معاصرین مثل شیخ شلتوت و محمد عبدالسلیم و بسیاری از اکابر اهل سنت فتوا بر جایز بودن فقه جعفری داده اند و گفته اند که آن مکفی و کفایت کننده است و لازم نیست که حتماً از یکی از مذاهب اربعه اهل سنت تبعیت کنیم بلکه معدن اصلی اش که استاد هر چهار فقیه اهل سنت است یعنی فقه جعفری قابل تبعیت است.